

KÖZGAZDASÁSI

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

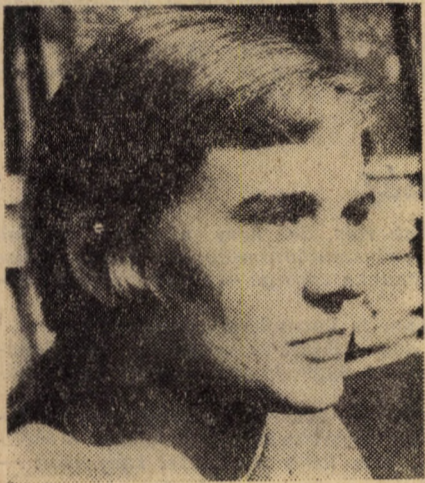
XII. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM

ÁRA 60 FILLÉR

1971. SZEPTEMBER 30.

**NÉPKÖZTÁRSASÁGI
ÖSZTÖNDÍJASOK**

NÉGYEN A LEGJOBBAK KÖZÜL

— Az elmúlt tanévben kétszer voltam jeles. Gyurkó tanár úr a matematika tanszékéről adta az ajánlást a népköztársasági ösztöndíjhoz. Számítástechnikával foglalkozom, érdekel a szimuláció, ami tévedések elkerülése végett szintén az alkalmazott matematika része. Legalábbis nálunk, terv-maton. Nyári szakmai gyakorlatomon is ebben a témában dolgoztam, sőt, munkahelyemen is ezzel szeretnék majd foglalkozni.

A havi 1000 forint jól jön. Persze, kinek jönne rosszul. Vidéki vagyok, albérletben lakom. Nyáron eljegyzedtem, a költségek szintén albérletes. Kifejezett hobbi nincs, mindent szívesen csinállok, minden érdekel, mint az egyetemistákat általában. Negyedéves koromig részt vettem a vidéki iskolák patronálására indított akcióban. Ottdik éve vagyok csoportvezető, és még idáig senki sem akarta a fejemet leharapni.

Vér Katalin vagyok, V. éves terv-mat szakos hallgató.

★

— A külker tanszék javasolt népköztársasági ösztöndíjra. Egy éve vezetem a tanszéken működő TDK-csoportokat. Akkor ugyanis a tanszék új külker-gazd.-könyv megjelenését határozta el, és az anyaggyűjtésbe ilyen formán bevonta a hallgatókat is. A fejezeteknek megfelelően 17 csoport alakult (4-5 fővel), melyek feladatukat kibővítve nemcsak anyaggyűjtéssel, de a külkereskedelem egy-egy speciális területén minél mélyebb ismeretek szerzésével foglalkoztak. A keret azonban laza volt, a kezdeti lendület alábbhagyott. Ennek ellenére szeretném ezt a munkát az idén megszervezni, a fiúkat jobban összefogni. Szorosabb kapcsolatot kívánunk kialakítani a folyó szakszemináriumok és a TDK-csoportok között.

Kérhettem volna a nyelvi tanszektől is ajánlást — felsőfokú általános és külker. szakmai német államvizsgám van, ezen kívül elég jól beszélek oroszul és angolul, valamint tudogatok franciául is —, de patriotizmusból a külker. tanszékhez fordultam.

Társadalmi ösztöndíjas vagyok, de az ezzel járó kötelezettségeket és jogokat — a 900 forintos társadalmi ösztöndíjat is — arra adtam, amíg a népköztársaságit kapom, feljüggesztették. Erre van valami paragrafus, és szerintem is túlzás lenne annyi pénzt kapni.

Fél éve vagyok alapszervi vezetőségi tag, emellett részt veszek a kereskedelmi kari operatív bizottság tagjaként a vezetőképzésben is. Társadalmi ösztöndíj ellenére egyetem után szeretnék vagy a tanszéken maradni, vagy a Külker. Minisztériumban elhelyezkedni.

Vajda László, IV. évf. külker szak, terv-elemző ágazati szakos hallgató vagyok.

— Ez egy nagyon érdekes dolog, amíg rendszeresen tanultam, gyengébb volt az eredményem. Most főleg a vizsgaidőszakban tanulok, de akkor komolyan. Nekem is van kialakult szisztémám: egyszer alaposan elolvasom a könyvet, és vizsga előtt igyekszem még egyszer átlapozni. Csoporttársaimmal statisztikából irtunk TDK-t már másodévből is és tavaly is. Statisztikai kimutatások elemzésével indultunk. Az idén szeretnék valamilyen elméleti témával foglalkozni.

Most, hogy így „megugrott” a havi bevétel, igyekszem kicsit jobban öltözködni, minél inkább a magam lábára állni. Dolgozom a KISZ-bizottságon, jöleg gépeket, jegyzőkönyveket vezetek, és részt veszek a vezetőképzésben is.

Hogy mit csinálok egyetem után? Pontosan nem tudom még. Könyvtel-statisztika szakos tanár leszek, vagy tanítani fogok, vagy a szakma más területén helyezkedem el.

Pátkai Anikó IV. éves tanár „B” szakos hallgató vagyok.

★

— Kivágtak szervezésből, és második nekifutásra jelest kaptam. Így lettem kitűnő. Mivel már első félévben is jeles voltam, megpályáztam a népköztársasági ösztöndíjat. Az agrártanszék támogatott. Itt Csáki Csabával és Varga Gyulával egy tisz. hosszútávú mezőgazdasági fejlesztési tervet dolgoztuk ki. Most egy kolléganőmmel a terv programozását csináljuk.

Pesti vagyok, de fél életemet vidéken töltöttem, talán ezért szeretnék a mezőgazdasággal foglalkozni, ezért jöttem agrárosnak. Anyámmal élünk meglehetősen nehéz körülmények között. Edig Hétfői Híreket áruktam, de most a népköztársasági plusz a rendező-gárda-tagságból eredő bevétel, remélem, elég lesz önmagam eltartásához.

Szerintem jóval több ember elérhetné azt, amit én, ha megvannak benne azok az elvárások, melyek mindig valami többet, a maximumot követelik. Lehet, hogy én sem lettem volna népköztársasági, ha otthonról több zsebpénzt kapok.

Egyetem után? Családi, anyagi, szakmai szempontok figyelembevételével szeretnék dönteni. Akárhová megyek is, nem akarok az elméleti munkától, a tudományos intézményektől elszakadni. Hívtak a pécsi kihelyezett tagozatra is...

A nevem: Hanyecz Lajos, IV. éves agráros, tervelemző ágazatos vagyok.

Feljegyezte: BORSI GYÖRGY

Foto: BAJUSZ KÁROLY

A Művelődésügyi Minisztérium és a KISZ KB, valamint a DIVSZ és a TESCO támogatásával minden hazánkban, tanuló baráti népi fiataljai megünnéplik hazájuk nemzeti napját. Ennek az ünnepsorozatnak a keretében került sor szombaton egyetemünkön a jemeni nemzeti nap megünnéplésére. „1962. szeptember 25-én indította meg a harcot haladó katonatisztek csoportja a Jemeni Arab Köztársaságért, és ma ünnepeljük a független Jemeni Népi Demokratikus Köz-

társaság kikiáltásának november 30-i, negyedik évfordulóját is” — részletezte a nap jemeni jelentőségét Abdullah Amed Numan, a jemeni diákszövetség elnöke ünnepi beszédében. Beszéde elhangzása után a diákok által összeállított műsor adott izelítőt népi művészetéből, zenéjéből, táncából.

Kedves szívföltja volt a programnak a műsorszünetekben Jemen történetéből rendezett vetélkedő. A forró hangulatú est méltó befejezése volt a reggel öt óráig tartó bál.

Érdekes csoport — egy „forgalmas” szobában

Munkát keresel?

— Albérletre van szükséged?

— Studium generale?

Ezekben az ügyekben a III. emelet 382. szobában kaphatsz felvilágosítást, segítséget! Egyetemünknek talán legforgalmasabb szobájában a 382-ben székelnek a KISZ-vb mellett működő szakbizottságok. Érdekvédelem, vidéki középiskolások politikai-ideológiai nevelésének elősegítése, összhangban az egyes középiskolai KISZ-szervezetek programjaival. Csoportunk tagjaival szemben a tennivalók jellege és sokrétűsége miatt az alábbi követelményeket támasztjuk:

a) napi politikai események ismerete, rendszeres tájékozódás a fontos kül- és belpolitikai, gazdasági kérdésekről.

b) szükséges, hogy vitakör-vezetőink megfelelő pedagógiai képességgel rendelkezzenek, tudjanak magyarázni, vitát vezetni stb.

Az elmondottakból érezhető, hogy minden előadást magunk tartunk, sok esetben a vitakör-vezető feladata az, hogy megtalálja a témához leginkább megfelelő formát, esetenként pedig a leghozzáér. több előadót.

Tevékenységünk fontos részét képezi az idei tanévben megrendezésre kerülő — Politikai Vándorkupa vetélkedő megszervezése, lebonyolítása. Ezen a vetélkedőn mintegy 30 budapesti középiskola csapata vesz részt, ahol játékos keretek között szerepelnek olyan ismereteket, amelyek mind az általános műveltség, mind a középiskolai történelem-világ-nézeti anyagrészen jelennek komoly segítséget.

Szeretnénk az iskolákkal

fenntartott kapcsolatainkat még szorosabbá, hatékonyabbá tenni.

Ezért szélesíteni kívánjuk az egyetemünkön (döntően a felvételi vizsgákról) tartott tájékoztatók körét, vállalkozunk a középiskolások vezetőképző táborainak előadói tisztét, a helyi politikai vetélkedők lebonyolítását.

Szép és érdekes munkánk van, akár az érdeklődést kell felkeltenünk, akár ébren tartanunk. Akik nemrég fejezték be a középiskolát, jól emlékeznek rá, hogy a KISZ-szervezetek sok nehézséggel küzdenek a politikai oktatás területén. Ezért kötelességünk is segíteni a középiskolásoknak. E mellett a munka a vitakör-vezetők gondolkodását, ismeretét is fejleszti, nem is beszélve arról a szakmai gyakorlatról, amelyet a tanársza-

kokra készülők szerezhetnek. A főváros nagyarányú propagandista hiányát persze mi sem tudjuk megoldani, legfeljebb egy kicsit enyhíteni. A vitakör-vezetők iránt megnyilvánuló nagyarányú 7-8-szoros túlkereslet miatt. Sorainkat elsősorban friss erőkkel, azaz elsőévesekkel szeretnénk kibővíteni.

Csoportunk vezetője: Késedi Ferenc IV. évf. hallgató, szék-helyünk a III. 382. szoba. Jelentkezni, illetve a csoport munkájával kapcsolatos információkat beszerezni szeptember 27-től lehet minden hétfőn, szerdán és pénteken a műsorszünetben, illetve szerdán 12-3-tól 3-ig a fogadóórán a 382. szobában.

Jelentkezési határidő október 10!

Minden elsőévest szeretettel várunk!

— i —

Fotopályázat a KISZ-kongresszus tiszteletére,

melyen az egyetem minden hallgatója részt vehet. A téma kötetlen, de a díjazásnál előnyben részesülnek a fiatalságunk mai életével foglalkozó képek. A 13x18-as vagy 18x24-es felvételeket tetszőleges számban a pályázók a KÖZGAZDASZ szerkesztőségében adják le, „Fotopályázat”, valamint név, lakcím, képcím és évfolyam megjelölésével. Beadási határidő: 1971. október 30. Díjazás: I. díj 300 Ft, 2 db. II. díj 200 Ft, 3 db. III. díj 100 Ft értékben. A fotóművészekből és a KÖZGAZDASZ szerkesztősége által kijelölt elnökből álló zsűri a díjakat megosztja, illetve visszatarthatja. A legszebb alkotásokból az egyetem Klubjában novemberben fotókiállítás rendezünk!

Így vizsgáztunk mi!

Immáron hagyomány, visszatér a végzett munka értékelésére. Így került sor a Közgazdász most az 1970/71-es tanév má-

sodik félévének áttekintésére. Először lássunk egy átfogó képet, mely az elmúlt vizsga-

időszak eredményeit mutatja, a nappali tagozatos hallgatók munkáját tükrözi.

Évf.	Általános Kar										Termelési Kar					Kereskedelmi Kar				Egyet. Összes.
	szak										szak					szak				
	Terv. el.	Elm.	Terv. unt.	P. U.	A	B	C	D	KülF.	Ossz.	Ipar	Közl.	Agr.	Ossz.	Belker.	Külker.	Nemz.	Ossz.		
I.																			3,28	
II.	3,8	0,0	0,0	3,3	3,6	3,9	4,0	0,0	0,0	3,63	3,3	3,4	3,6	3,34	3,3	3,5	0,0	3,39	3,43	
III.	3,9	2,8	0,0	3,8	3,9	4,4	4,1	4,0	2,8	3,94	3,7	3,8	3,7	3,72	3,7	4,0	0,0	3,87	3,83	
IV.	0,0	3,9	4,0	4,0	4,1	4,5	4,2	4,2	3,5	4,09	3,8	4,0	3,9	3,88	3,8	3,8	4,4	3,93	3,97	
V.	0,0	0,0	4,6	0,0	4,2	4,7	4,2	4,8	0,0	4,51	0,0	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	4,51	
Ossz.	3,8	3,8	4,1	3,6	3,9	4,4	4,1	4,2	3,3	3,90	3,5	3,7	3,7	3,59	3,5	3,7	4,4	3,69	3,61	

A táblázathoz megjegyzés-ként hozzá kell fűzni, hogy abban a pécsi hallgatók eredményei — feldolgozási nehézségek miatt — nem szerepelnek.

Érdekes összehasonlítást nyújt alkalmat, ha egymás mellé tesszük a tavalyi 1969-70 tanév és az idei év eredményeit olyan szempontból, hogy a tavalyi elsőévesek mit produkáltak az idén másodikban, a másodikok harmadéven és így tovább.

Akik tavaly kezdtek az egyetemmel, évfolyamszinten 3,12-ről 3,43-ra javítottak. De a többi eredménnyel is elégedettek lehetünk. Ugyanis az akkori másodikévesek 3,49-ről 3,83-ra, a harmadévesek 3,56-ről 3,97-re, és a negyedévesek 3,97-ről 4,56-ra javítottak.

Ez persze általános tendencia, és a táblázat eredményeit nézve megállapítható, hogy az egyes oszlopokban felülről lefelé — tehát az évfolyamok emelkedésének megfelelően — haladva, az eredmények javulást mutatnak. Figyelemre méltó, hogy míg a tavalyi év harmadévesei 3,56-os eredményt értek el, addig idén a harmadévesek átlaga 3,83 volt. Egyébként általában minden szak a szokott formá-

	5	4	3	2	1
Analízis	7	12	23	37	21
Ált. stat.	13	20	27	24	16

százalék.

Először általános tendencia, és a táblázat eredményeit nézve megállapítható, hogy az egyes oszlopokban felülről lefelé — tehát az évfolyamok emelkedésének megfelelően — haladva, az eredmények javulást mutatnak. Figyelemre méltó, hogy míg a tavalyi év harmadévesei 3,56-os eredményt értek el, addig idén a harmadévesek átlaga 3,83 volt. Egyébként általában minden szak a szokott formá-

ját hozta, kiemelkedő eltérések a tavalyi évhez viszonyítva nem voltak.

A karok közül első helyen az Általános, másodikban a Kereskedelmi, míg harmadikban a Termelési Kar áll. Szakokon belül a legmagasabb tanulmányi eredményt a tanár „D” szak V. évf. produkálta, míg a leggyengébb átlaggal a harmadik évfolyam elméleti szak „büszkélkedhetett” (4,8; illetve 2,8). A szóródás terjedelme két egész, ami igen nagykn mondható.

Mielőtt az egyes tanszékek munkáját, illetve a hallgatók ott elért eredményeit megvizsgálánk, szeretnénk a figyelmet felhívni arra, hogy adataink a feldolgozás jellegéből adódóan az összes elégtelen vizsgát tartalmazták, azokat az átlagokba beszámítottuk. Igaz, hogy az egyetem az átlageredmények megállapításánál nem ezzel a módszerrel számolt, de úgy gondoljuk, hogy egy ilyen elemzésnek is vannak tanulságai.

Érdekes összehasonlítani az első évfolyam analízis és általános statisztika eredményeinek százalékos megoszlását. Nappali tagozat:

	5	4	3	2	1
Analízis	7	12	23	37	21
Ált. stat.	13	20	27	24	16

Adalékként álljanak még itt az első évfolyam levelező hallgatóinak hasonló adatai matematikából: az összes letezt vizsgák 10%-a jeles, 20%-a jó, 60%-a közepes, 45%-a elégséges és 46% volt elégtelen.

Ebből messzemenő következtetést levonni nem lehet, az adatok közlésével pusztán az esti — ott is nagyjából hasonló volt a helyzet — és levelező hallgatók figyelmét szeretnénk a matematika vesztélyére felhívni.

Politikai gazdaságtanból a nappali első évfolyam átlaga 2,87 volt és úgy tűnik, hogy másodikra sem tettek nagyobb vizsgarutinra szert a hallgatók (2,89). Ugyanakkor a másodikéves pg. koncentrált eredménye több, mint egy egésszel jobb a félév végéig átlagnál.

Ez persze nem jelenti egyértelműen a koncentrált oktatás dicsőretét, ugyanis tapasztalatunk szerint mindenki abból igyekszik koncentrálni, amiből a legjobb, vagy amiből úgy érzi, hogy pótolni valója van. Ez utóbbi nem hitvány, hogy pg.-ből fennállna. H a már a társadalomtudományoknál tartunk: elméleti történelemből a nappali tagozaton másodikéves 3,12-öt, estin 2,62-öt, levelezőn 2,28-at értek el. Ha ezt a nappali pg. eredmények mellé tesszük, megállapítható, hogy elméleti történelemből jó két tizeddel magasabb az eredmény. Lehet, hogy ott liberálisabbak a vizsgáztatók? Vagy „csak” magasabb az oktatás színvonala?

Tekintsünk egy olyan tárgyat, mely tulajdonképpen szaktárgy, de mégsem egészen az, és így áttekintésre nyújt módot az egyes szakok munkájáról. Nevezetesen: ipari könyvvitel átlag 2,50; belker: 2,94; közlekedés 3,57; külker 3,73; mezőgazdaság: 4. Ezek közül mint leggyengébb „kialacsonyodik” az ipari könyvvitel, amihez magyará-

zatként hozzá kell tenni azt, hogy a tanszék hiába hívta fel a hallgatók figyelmét az előadások látogatására, mikor az ott elhangzottakat számonkérte, a hallgatók 32 százaléka elégtelen tudásról tett tanúbizonyosságot.

Egy ritkaság. Egy olyan eset, amikor az estiekek magasabb átlagot produkáltak, mint a nappali tagozatosok. Történt mindez iparvállalatok tervezése, szervezése tantárgyból, ahol az eredmények nappali III. és IV. éven: 3,24; ill. 3,30, míg esti V. évfolyamon 3,57. Ez most mint érdekesség szerepel, lehetne általánosabb is, de ez csak az estieken múlik. Precedens van rá!

Ez lenne tehát az összkép. És ha az elmúlt évben tett előrelépést egyetlen összefoglaló adattal reprezentáljuk: míg 1969-70-ben nappali tagozaton az elért átlag 3,53 volt, addig idén 3,61-es eredményt értünk el.

„Végezetül szeretnék köszönetet mondani dr. Párizs Lajosnak, aki cikkem megírásához igen értékes segítséget nyújtott.”

BORSI GYÖRGY

In medias res

Nem souvenir

Nem souvenir adott az országgyűlés a fiataloknak az ifjúsági törvénnyel, hanem keretet és lehetőséget arra, hogy társadalmunk továbbfejlődhessen. Valóban olyanná válik gazdaságunk és kultúránk, a közszellem és arculatunk, amilyenné a szocializmus építésének folytatói: az ifjúság majdani formálja. Majdan egyedül formálja, de már most is velünk együtt építi. Mi felnőttek, felelősek vagyunk tetteinkért, nem kevésbé felelősek vagyunk közgazdász hallgatók, Ti is — önön fejlődésétekért — magatartásotokban, tetteitekben egyaránt... Ezért úgy tűnik — a tanulásban is!

Éjjel-nappal

A fegyvert állandóan súlyban tartani nem könnyű... Fárasztó is, lemondással is jár — de hát nincs másról szó, mint védeni azt, amiért annyian áldoztak már ifjan és öregben életüket... S nem azért, mert nem hittek, hanem azért, mert tudták, hogy az emberiség igaz hitéért — a szabadságért harcolnak. Szeptember 29-én, a fegyveres erők napján, jó egészséget kívánunk Kalcocsára — a „0” évfolyamosoknak is, azoknak, akiknek nappal és éjjel is vigyázniuk kell — éberien!

Szentháromság

Sokat beszélünk róla, de nem elegendő tesztünk azért, hogy az újkor szentháromság: az oktató-, tudomány- és nevelőmunka egysége — azonosan, optimálisan hasson. Itt az egyetemen is kevesebbet végzünk e téren. Mert vannak ugyan KISZ és kollégiumi funkcionáriusok, elsősők mellett ügykötő instruktorok — a diákok közül... És vannak patronált tanárok, és szemináriumi vezetők — de alig-alig foglalkoznak egyenként a diákokkal — úgy tűnik, nem kellő szeretettel istápolnak — alig-alig nevelnek. No nem is a saját képmásra való formálást hiányoljuk — annál többet várunk... De végül is azt hiszem, hogy fordított sorrendben, először és megintcsak elsősorban a tanárok nevelési adottságairól, elhivatottságáról és tevékenységéről illet volna szólnom.

Tegyük meg...

EGY HÓNAP SEM VESZHET KÁRBA!

NEM HISZEM, HOGY AZ OKTATÁSKOR-SZERESÍTŐ REFORMOK között lett volna még egy olyan kérdés, amelyben több folyosói és nem folyosói interpelláció elhangzana, mint a koncentrációról folyó vitában. E vitának egy része már régebben lezárult azaz, hogy egyszerűen van, létezik a koncentráció. A másik része azonban befejezetlenül tűnik: jó-e? Új kérdéssel gyarapítanom a vitázók repertoárját — a jelenleg talán egyetlen komoly válasza érdemes kérdéssel: milyen a jó koncentráció?

Igy a papír előtt ülve, és nem számbavéve a lehetőségek korlátait, egyszerű a válasz. Az alapfeltétellel kezdenem. Egyenrangú, az adott hallgatói kört közel azonos mértékben lalkoztató témakörök közül indítandó koncentráció, egyenlő mértékű és mélységű információ adása. Ezután a diákokat az általuk megjelölt tárgyából öt-tíz csoportokban kezdené foglalkoztatni az érintett tanszéknek az az oktatója, aki a témát „szívügyének” tekinti, s képes a foglalkozások és az otthoni feladatokat megfelelő arányát meghatározni, diáktól pedig vitapartnernek tekintve bevezetni tudományága gondolkodásmódjába, eligazítani a szerteágazó irodalmi forrásokban. S mind eközben a hallgatók ne unatkozzanak, érezzék úgy, hogy választásuk helyes volt, munkájuk megérte a fáradtságot. A vázolt kép kétségkívül idealizált.

Tudom, hogy a valóságban, a koncentrált hároméves gyakorlatában sok minden egészen másképpen történt. Voltak csoportok, ahol már a foglalkozások kezdetén megértették a résztvevők, hogy sok keresnivalójuk ez alatt a hónap alatt nincsen, mert tanárunk azzal kezdte a bemutatkozást, hogy „maguk is unják, én is unom, de hát muszáj csinálnunk”. S aztán lógtak, amikor tehetők, majd a rövidített szorgalmi időszakban diktált erősebb tempó miatt szidni kezdték a koncentráltat. Közülük került ki az ellenzők többsége.

VOLTAK TERMÉSZETESEN PARTOLOI —NEM IS KEVESEN —, akiknek hangja szokás szerint kevésbé hallatszott. Ők azok, akik legalább annyit kaptak ebben a négy héten, amennyit vártak új ismeretekben az alkotó viták, önálló feladatmegoldások idején, korunkhoz, jövőnk hivatásukhoz egyértelműen kapcsolódó témakörökben. S véleményük nem változott meg egy-két év elteltével sem.

Szerettem volna összevetni papíron felállított elméletemet a tapasztalattal, s ezért mentem el egy olyan koncentráltra, amelyet tanszékvezető és hallgatóság egyaránt jónak ítélt. A beruházáspolitikai kutatócsoport „Beruházáságazásossági számítások módszertana” címen indította ezt a koncentráltat. A koncentrált szót tulajdonképpen máris időzőjelbe kellene tennem, mert a foglalkozások heti óraszámát hat, s mindössze nyolc-

szor tartható a hónap alatt. Létszáma is messze meghaladja az ideálisat: 23 hallgatója van, három pénzügyi szakosok, az iparosok közül heten negyedévesek, a többiek harmadévesek. A szemináriumokat mégis valamennyien, akikkel csak beszéltem, eddigi koncentráltjaik közül a legjobbnak, vagy legalábbis igen jónak tartják.

Érveikre érdemes felfigyelnünk: végre a többszöri fogalommeghatározáson túl közelebbit, konkrétan is meg tudnak a beruházásokról: amireh eddig nem tudtak hozzá sem szólni — hogy egy vállalati vagy akár egyetlen gép beruházásának milyen a gazdaságossága — most már némileg tájékozottabbak; a koncentrált vezetője, KLEIN IBOLYA, a korábbi előadóktól eltérően nem százzal megfontolt és „holtbiztos” eredményeket, tényeket közöl, hanem maga is vitakozva, véleményét alkotva magyaráz, amiből néha párzós vita kerekedik; a vállalati praxist jól ismerő, meghívott előadók is szerepelnek a kiadott programban. Természetesen voltak kifogásaik is: a túljelentkezésből adódó felduzzasztott létszám az, hogy a makroképzés „hatása alatt álló” III. évesek és a IV. évesek ismereti között levő különbség. Ulenére egy csoportba osztották valamennyiüket, és végül a legfontosabb: kevésnek tartják az óraszámot, a leterhelést!

EZ UTÓBBINAK A NÖVELESÉRE A TANSZÉKNEK nincs módja, ez nem az ő hatáskörük, a résztvevők számát pedig kényszerből növelték így meg, mivel a többi kiirt tárgyban ezek a hallgatók nem akartak koncentrálni. Hogy a következő „generáció” koncentráltján miképpen lehetne ezeket az ismétlődő problémákat megoldani, arra már maguk a negyedéves diákok tettek javaslatot.

Véleményük szerint — s ebben tökéletesen egyetértünk — a koncentrált szempontjából szóba jöhet valamennyi oktató jelenlegi és későbbi kutatási témáját, szűkebb szakterületét fel kellene mérni és rendszerezni, osztályozni, hogy melyik, s milyen formában alkalmas ténylegesen arra, hogy a koncentráció tananyagja lehessen. Ezután pedig egy olyan programra lenne szükség, amely az adott tárgyból legalább napi hat órai elfoglaltságot biztosítana. (Mert jó dolog a lógás — ismerték el, de látták azt is, hogy a napi hat óras lekötöttséggel egy nyelv alapjait tudták megtanulni. És ezért jöttek egyetemre...)

ÖTLETEIK AZ EGYETEMI OKTATÁS ÉS A KONCENTRÁLT ISMERETEBEN fogalmazódnak, egyikünk sem akart légvárat építeni. Egyszerűen leszögezték, hogy jó a koncentrált, ha jól is csinálják, különben nincs értelme, haszontalan időpocsékolás. S az oktatás nem tart olyan hosszú ideig egyetlen évben sem, de első évtől a diplomáig sem, hogy akár egyetlen hónap is kárba veszhessen.

KEKESI KATALIN

Első benyomásck

1971. augusztus 31. A Veres Pálné utcai kollégium nyári csendjét élénk zsvíj veri fel. Kezdődik a tanév, érkeznek az új elsősök. Fiúk, lányok egyenesen, ki a mama, ki a papa kíséretében, hogy egyet ismét feljebb lépve, megkezdjék egyetemi tanulmányaikat. A folyosón itt is, ott is beszélgető csoportok. A lányok Studium Generalis ismerőseket keresnek, a fiúk a kalocsai arcok után kutatnak, de legtöbbször a szobabeosztást nézik. Ki-kivel osztja meg búját-baját az elkövetkező kilenc hónapban? Én is izgatottan veszem át a szobakulcsot és indulok honfoglalásra az I. emelet 16-os szobá felé.

— Nincs még rend — mondja bukdácsoláson láttán részvevően a takarítónő. Ráhagyom, hisz minden kezdet nehéz és egy gólyának ne legyenek nagy igényei. Benyitok a szobába. Sívár kép tárul elém, a berendezés csupán 10 vaságy. Fáradtan dobom az egyikre a csomagom. Hatalmas porfelhő száll és ni-ni féltucat svábbogár mászik elő alá. — Ki meri zavarni nyári nyugalmukat? Sietve agyonütöm őket. A takarítónő összesöpröl és biztat, csak szólják, ha újak jönnének.

Kézzel nem rossz, úgy látszik idén nem tataroztak, tavaly sem, és azelőtt sem.

Ezt bizonyítják a kisebb-nagyobb repedések is a falon. Nem baj, majd ide akasztom a fogasokat, mert szekrény csak akkor lesz, ha szerkek,

Szavával a honfoglalás nem zölkénymentes... — Nincs tükör a mosdóban, nem lehet borotválkozni! — Majd ha a felsőbb évfolyamosok megjönnnek lesz — hangzik a válasz.

Szeretnék volna a labdarúgó-mérkőzést megnézni. A négy kollégium közül csak a Rádai utcában működött a televízió. A többi helyen a már jóismert „majd ha” utasít el bennünket. Néhány nappal később. Jönnek az „öreg” lakók, múltnak a gondok. Kevesebb a szemét, szól a TV, van szekrény, tükör, stb., de...

Valami motoszkál bennem, és újra hallom a „majd ha” sematikus ismétlődését. Kicsit sértőnek érzem az elutasításokat, mintha nem törődnének eléggé velünk, vagy csak túl szép álmokat dédelgettem volna? Mindenesetre a tények elgondolkodtatóak. Csak egy kicsit kell korábban gondolni ránk és akkor a jövő évi gólyahírnök már csak a szépre emlékezze. Sebők János I. évf.

Összoktatói értekezlet,

október 5-én,
kedden fél háromkor
a 301-es előadóteremben

Minden oktatónkat várjuk!

Köszülünk a KISZ kongresszusra

Szeptember 16-i ülésén KISZ-bizottságunk egyhangúlag Németh Györgyöt választotta meg titkárnak, miután Fábán András kerületi titkári kinevezésével az új vb-titkár személyéről kellett döntenie. Németh Gyuri korábban a kereskedelmi kar KISZ-titkára volt. Az új megbízatás váratlanul érte, hiszen jelenleg is hallgató még a belker-szak negyedik évfolyamán. Sokat vállalt, maga is tudja.

Az új KISZ-titkár: Németh György

— Meg kell próbálnom beszélni a nap huszonnégy óráját, bár nehéz lesz — mondja. A tanulás ebben a félévben kevésbé lesz „időt rabló”, mint a másodikban. Felmentést az első előadások látogatása alól kaptam — ahol készülő róluk írásbeli anyag, azt a tanszékek megadják — s engedélyt arra, hogy a szakmai gyakorlatot elfoglaltságaimhoz igazítva töltssem le. A szemináriumokra eljárak, és a diplomamunkám időben kész kell legyen. Ezek a tanulmányi kötelezettségek minden diáktársam előtt ismertek. A mozgalmi munkának azonban valóban új feladatait kell feltérképeznem — igen rövid idő alatt. Fábán Banditól sokat lehetett tanulni, s ez valamennyire talán sikerült is. Segítségre természetesen nagy szükségem van, kü-

lönösen most, az indulásnál. A KISZ VB-től ígéretet kaptam, hogy az eddiginél is többet vállalnak magukra, s tudom, hogy ígéretüket megtartják. Nincs idő a „beletanulás” kétségtelenül szükséges hónapjait kivárni, hiszen e félév legfontosabb eseménye, a decemberi KISZ-kongresszus előkészületei, javában folynak.

— Az október 13-i, egyetemi küldöttértekezleten a küldötteknek már az alapszervezetek, a karok véleményét, tapasztalatait jól ismerve kell számot adniuk a kongresszusra történt és terbe vett felkészülésről. A kongresszusi hét sikerét is csak a jó előkészítés, az ötletes program biztosíthatja. Azt a nem könnyű kérdést, hogy a KISZ-VB kongresszusi leveléből az alapszervezetek mit és hogyan hasznosítsanak, segítenünk kell megválaszolni. Erre szolgált a levélhez mellékelve a VB néhány feldolgozáshoz ajánlott szempontja, s az a javaslatunk, hogy az adott közösség sajátosságait figyelembe véve, munkatervükkel összefüggésben tárgyalják.

Ismeretesek azok a további célok is, amelyeket a KISZ-bizottság munkatervében kitűzött. Ezek reálisak és teljesíthetők, ha az alapszervezetek, a kari vezetőségek és a VB megtartja, ahol szükséges felül is mülja eddigi teljesítményét, arra gondolva, hogy aki a feladatokban és a megvalósításban a nagyobbik részt vállalta — maga is diák. — k —

Ott voltunk, láttunk, jegyeztük

a kereskedelmi kar KISZ-küldöttgyűlésén, szeptember 24-én.

A beszámolókból:

— Tanácskozásunk legfőbb feladata, hogy megvitassuk, módosítsuk és elfogadjuk az ezévi munkatervet. Ötleteket és javaslatokat várunk, hogyan készüljünk a KISZ VIII. kongresszusa fogadására. Kérjük a hozzászólásokat a Központi Bizottság leveléhez.

— Felül kell vizsgálni a tanulmányi, vizsgaszabályzatot, értékelnünk a reformot, megválasztani öt évre a tanszékvezetőket — ennyi dióhéjban az Egyetemi, illetve Kari Tanács feladata.

A hozzászólásokból:

— Mi, másodévesek vállaljuk a kapcsolat felvételét ifjúságunk-alapszervezetekkel. Így egyidejűleg kell megismerni önmagunkat és dolgo-

zótársainkat. Ez is egyik útja ismereteink és a valóság szembeállításának, a gyakorlati életre való jobb felkészülésnek.

— A kollégiumi alapközösségei kell, hogy közvetítsenek a diákbizottság és a tagok között. Életképes szervezetekké csak akkor válhatnak, ha mernek élni jogaikkal. Nem gyűlésekről van tehát szó. Strukturált együtt-

életről, ahol a közösségbe tartozás mindenki igénye.

— Minden a vezetőkön múlik. Mégis alig akad alapszervezői küldött, vezetőségi tag, vagy titkár, aki a problémákat, határidőket jegyezné. Nem lehet elégszer hangsúlyozni, mennyire fontos az alapszervező munkájának figyelemmel kísérése és a titkárok rendszeres beszámoltatása.

— Néhány szó a társadalmi munkáról. Igaz, hogy sokan úgy fogják meg a lapát nyelét, hogy más is hozzáférjen. Ugyanakkor munkanormáik is különböznek az állandó dolgozókéétól. Az elszámolás alapja: Ti dolgoztok valamit, mi

fizetünk valamit. Jelenleg megkötött munkaszervezősünkben az Izsáki Állami Gazdasággal — sikerült a vezetőséggel közös nevezőre jutnunk. A probléma megoldódott.

A választásokról:
Kari titkár: Láng Péter III. évf. külker., agit. prop. titkár: Szepesi László III. évf. külker. Egyetemi küldöttek: Butyka László, M. Takács Aranka, Pálotai András, Rózsa Katalin, Váradi Szabó László.

A kari tanács tagjai: Nagy Magdolna, Fekete Zsuzsa, Lévai Ádám, póttagjai: Szabó Sándor, Halas Zsuzsanna, Butyka László.

(Berencsy Judit)

VÁLASZTÁS ÉS UTÓSZÓ...!

1971. szeptember 23-án tartották meg a Ráday-kollégium első közgyűlését. Koppányi Mihály DB-titkár értékelte az elmúlt év munkáját, amit vita követett. A kollégium új igazgatójává a közgyűlés Németh Miklóst, nevelő tanároknak dr. Módos Gyulát és Bánffy Tamást, egyetemünk oktatóit, új DB-titkárnak Harsányi Lászlót választotta meg.

közgyűlésen megelégedtek a régi DB és a vezetés bírálatával. Ez rossz ellenzékiesség, ez igazuknak csak egyik fele. A kisebbik.

Nem esett szó — vagy csak körülírva, elszótogva — az érdektelenségbe fulladt szobaközösségekről, rendezvényekről, melyeken csupán egy-két ember jelent meg, a mindenirányú közönyösségről. Maradjunk tehát „ellenzékben”, de a saját munkánkon, törekvéseinken kezdjük a bírálatot! És nem abban a bekiabálás, lekezelő modorban, mint néhányszor a választáson, s amellyel senkit sem tudunk meggyőzni.

A kollégium minden tagjának elképzelését, javaslatait, véleményét fel kell térképezni, a lehetőségekkel, igényekkel komolyan számot vetni az új, remélhetőleg mozgalmasabb életrend kialakítása érdekében. Nem könnyű a DB dolga, mert például a közgyűlésen alig jelentek meg annyian, hogy a választást le lehessen bonyolítani. S ha meggondoljuk, a távolmaradás is vélemény, s nem tudható, miben ellenzéki... Szabó László

Valaki ottfelejtette, egy asztalon találtunk rá

Véletlenül került a szerkesztőszékhez az alábbi KISZ munkaterv. Nekünk tetszik. Közreadjuk, remélhetőleg másoknak is nyújt egy-két hasznos ötletet.

SZERK. BIZ.

Mindenféle véleménytől függetlenül szerintem a legfontosabb a tanulmányi terület. Tehát:

1. Nem hiszem, hogy lehetne vezetni a kollektív tanulási módszert, egyrészt a négy év megszokása, másrészt az alternatív, fakultatív tárgyak miatt.

2. Tartsunk beszámolót a szakszemináriumokról a nyári munka után elkészített dolgozatok alapján. Mégpedig: Korna, Rabán, Augusztinovic — először. 1-1 csoport beszámolója 1 óránál több ne legyen! Felelőse: Szabó.

3. Szakmai részhez tartozik a terv-mat találkozók tovább folytatása. Kettő vagy három db. a félév folyamán. Időpontokat előre meghatározni, mert akkor el lehet a klubot kérni. Felelőse: Bokor J.

4. Ide tartozik a búcsú terv-mat. találkozó, valamikor decemberben, ha kell egyáltalában.

5. Jelentősebb részvétel a TDK-kban. Sürgős ismeretetés a témákról előre, mert ha valakinek önálló témája van, vezetőt keresünk. Felelős a tanulmányi felelős: Kelemen K.

6. Az első KISZ-gyűlésen megbeszéljük az egymástól való tanulmányi elvárásokat s az ezzel kapcsolatos esetleges TDK-kat. Felelős: Barát M.

7. Agit. oron. terület
A múlt félévi két KISZ-gyűlés alapján érdemesnek tartom két vagy három politikai összejövetelt tartatni. Az első témája okvetlenül a KISZ-kongresszus feldolgozása, s a

kongresszus határozatainak „véleményezése”.

Célszerűnek tartom, hogy még szeptemberben kezdjük el ezt, hogy az előkészületeket is folyamatosan figyelemmel kísérhessük. Felelős és előadást tartó: Kalmár, Várhelyi együtt.

A másik politikai összejövetel belpolitikai és inkább társadalmi témájú legyen. Talán az APB anyagából lehet jó témát szerezni, vagy nekünk jut eszünkbe valami. Felelős: Barát.

Talán ha lesz egy harmadik, az külpolitikáról legyen. Vállalom, hogy a kari és egyetemi szintű agit. prop. megmozdulásokról ismertetést szerzek, amennyire előre csak lehet. Ezek pl.: szüret Helvétán, a tud. pol. kör. A klub programját hétfőn ismertetem.

Szervezeti terület
A csoport félév végén értékelje a KISZ-vezetőség, és a saját munkáját.

Kulturális terület
Szűkebb csoportokkal, vagy akár tágabbal is, mozilátogatások szervezése. Igénybe kell venni a szervezés olcsó mozi-jegyeit. Jó lenne egyszer közösen színházba menni. Felelős: Borsi.

Hangversenyek, akit érdekel, ismertetés, jegyszerzés. Felelős: Ruisz. Egyszer elmegyünk télen szánkózni, szervezését vállalom.

Rábainak: A tavaszi kirándulás megszervezése. Mindenkivel beszélni, hogy mit szeretne, milyenek az anyagi lehetőségei stb. Ha lehet buszt szerezni. Lehet dékáni engedéllyel egy-két napot kapni. Határidő: október 30. (Eddigre tudni kell, hogy hova megyünk, hány napra... Szervezés lebonyolítása november 30-ig. Ha a Mari nem vállalja, alkalmas szervezőt keresni.

Esetleg megejtjük a Budapest kirándulás folytatását a Budapest by night kirándulást. Erről majd én beszélek a

Fodorral. Sport területén az az ötletem van, hogy jó lenne úszni járni néha-néha. A kar-kar-nak van szervezése valamelyik napra, minden héten. A Sportba lehet ingyen menni. Ha másképp nem megy, oda valószínűleg be lehet szállni. Felelős: ???

A kibővített vezetőség: Szabó, Várhelyi, Kalmár, Barát, Bokor, Borsi, Barta.

Ezek számára kb. kéthetente megbeszélés az elmúlt két hét értékeléséről és a következő két hét pontos akcióprogramjáról. Az időpontokat még most szeptemberben megbeszéljük. Minden alkalommal valaki más tartja az értékelést, szigorú elemzés egymás munkájáról.

Az első KISZ-gyűlés valamikor szeptember 6-16. között. Témája a munkaterv elfogadása és ösztöndíj.

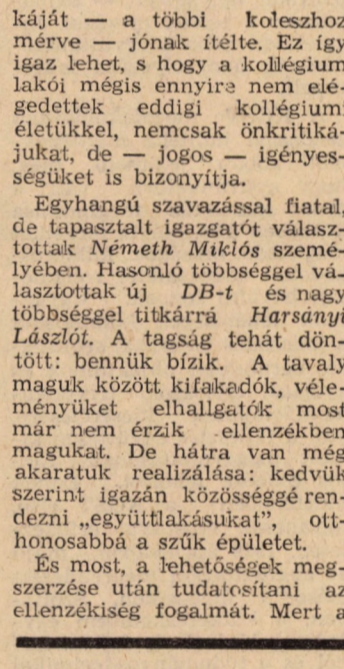
A tervezetet aláírta: Barta Judit V. évf. terv-matek.

NÉPKÖZTÁRSASÁGI ÖSZTÖNDÍJASOK

Tizenkilenc kiváló tanuló, eredményes közéleti tevékenységet végző hallgatónak ítélte oda a művelődésügyi miniszter a népköztersasági ösztöndíjat.

- Andrásevi Klára IV. évf. közlekedési szak, Hanyec Lajos IV. évf. agrár szak, Németh György IV. évf. belkereskedelmi szak, Domány András IV. évf. külkereskedelmi szak, Pátkai Anikó IV. évf. tanári „B” szak, Filep Ferenc IV. évf. pénzügy szak, Gyökeres Rozália IV. évf. ipar szak, Lehota József IV. évf. agrár szak, Regöczy István III. évf. külkereskedelmi szak, Vajda László IV. évf. külkereskedelmi szak, Kelemen Katalin V. évf. terv-matematika szak, Vér-Katalin V. évf. terv-matematika szak, Székfi Zsuzsanna IV. évf. közlekedési szak, Gaál Béla IV. évf. belkereskedelmi szak, Temesi József III. évf. tervező-elemző szak, Muth Magda III. évf. ipar szak, Arva László III. évf. tanári „A” szak, Orgoványi Ágnes III. évf. népgazdasági tervező-elemző szak, Hutera Erzsébet III. évf. agrár szak.

GRATULÁLUNK!

Nem is volt olyan könnyű...! Megizzadtak a fiúk a nyári balatonfenyvesi KISZ építőtáborban.

(Bajusz Károly fotói)

KOMPLEX PROGRAM

Dr. Berend T. Iván

Történelmi útfordulóján

kereskedelmi rendszerek az autarchiás fejlesztési politika mögött egy időre lekerültek a napirendről.

A kétoldalú kereskedelemre korlátozott együttműködés a KGST intézményes életét is formálta zsugorította: 1950 és 1954 között sem a szervezési keretek intézményes kiépítésére, de még tanácskozássokra sem került sor.

Integrációs nyitás – ellentmondásos módszerek

A KGST működése kezdeti szakaszának egyoldalúságai és szemléleti korlátozottsága után az ötvenes évek közepén a kelet-európai szocialista országok gazdasági együttműködésében is új lehetőségek nyíltak.

1953–54. év folyamán az addigi fejlesztési út elemzése és felülvizsgálata felszínre hozta az autarchiás gyakorlat súlyos ellentmondásait és ez — az akkor lejátszódó nemzetközi, politikai és eszmei-elméleti előrehaladás körülményei között — szükségessé tette a fejlesztési tervek belső korrekciója mellett, azzal egyidejűleg az együttműködés addig érvényesülő formáinak és tartalmának reformációjához is. Hosszú szünet után 1954 tavaszán ült össze a Kölesönös Gazdasági Segítség Tanácsának 4. ülészaka, s ezt az időpontot az együttműködés történetében új szakasz kiindulásának tekinthetjük. A többéves szünet után gyors egymásutánban került sor három ülészakra. A harmadik lejárati kereskedelmi tervek egyeztetése mellett ezekben az években már új törekvések jelentek meg. 1954 nyarán szóba került az egyesített villamos hálózat terve, s a tagországok termelési, tervezési koordinálásának, a gépipar specializációjának, egyszóval az új típusú integrációs együttműködésnek számos javaslata.

A múlt tehertételei

Az együttműködés magasabbrendű típusának formálódása időszakában talán nem tanulságok nélkül való a történelmi visszapillantás az eddig megtett út sorsfordulóira.

A kelet-európai országok között a II. világháborút, a német megszállást és a különböző úri rendszerek összehangolását követő társadalmi-politikai fordulat nyomán új lehetőségek tárultak fel.

A hatalom osztályjellegének, a társadalmi-politikai céloknak és a kelet-európai gazdasági elmaradottság felszámolási törekvéseinek azonososságai közös erőfeszítéseket, új együttműködési utak keresését követelték.

Ehhez le kellett azonban számolni a múlt tehertételeivel, a történelmi fejlődés során kialakult — s helyenként 1945 után is vadul fellángoló — dunavölgyi ellenségeskedéssel, a volt soknemzetiségű nagybirodalomak nemzetiségi elnyomással terhes emlékeivel csakúgy, mint a két világháború között az új nemzeti keretekben megoldásként hirdett nacionalizmussal, s az ennek alkotóelemét képező autarchiás gazdaságpolitika hagyományával.

A környező országok természetes kapcsolatainak az I. világháború után mesterségesen elszakított szálait — az egymással való kereskedelem az összereszkedelemtől 2/3-áról, 3/4-éről mindössze 10–15 százalékra szűkösödött — kellett ismét összekapcsolni.

Kezdemények, kísérletek, első eredmények

A közös, szocialista útra lépő kelet-európai országok újszólván a felszabadulás másnapjától új külkereskedelmi orientációval vetették meg gazdasági együttműködésük alapjait. A korábbi elfordulás és mesterséges izoláció helyett lerombolták a kereskedés útjában álló, részben politikai akadályokat: 1948-ra a térség országainak külkereskedelme már 1/3-ban, sőt — egyes országok esetében — 3/4 részben egymással folyt.

Ugyanezen években a külkereskedelemtől, mélyebb, szorosabb, újszerűbb gazdasági kapcsolatok terveit is formálták már. 1947-ben albán, bolgár, jugoszláv váumuniós és gazdasági térvkoordinációs kezdeményezéseket hoztak nyilvánosságra. Csehszlovákia és Lengyelország gazdasági egyezményt írt alá, melyben a két ország iparjának specializálását, a gépipar standardizálását, közös erőmű építését irányozták elő.

Magyarország és Jugoszlávia alumíniumiparának közös fejlesztésére kötött megállapodást. Megszülettek a térségben az első multilaterális, többoldalú kereskedelmi megállapodások is, amire főként a szovjet—len-

lenség falát állították a kooperáció felismert előnyeinek megvalósítása útjába.

A multilaterális kapcsolatok, az összes tagországra vonatkozó közös döntések megvalósítása újszólván lehetetlen volt, s ez a részleges megállapodások realizálását is akadályozta.

Amikor pedig az utasításos tervezés országos módszerét nemzetközi szintre kívánták emelni, s 1962-ben bejelentették a közös tervhivatal felállítását, rövidesen világgóssá vált, s politikai problémák jelentkezése formájában is bizonyította, hogy ezen az úton lehetetlen előre jutni.

Jelen és jövő; a gazdasági integráció realitása

A hatvanas évek elején kialakult helyzetből a kiutat, s a gyümölcsöző, széleskörű ko-

operáció megvalósítását rugalmasabb formák és módszerek keresésével, két-, háromoldalú megállapodásokkal, közös vállalati formák kialakításával, szabadalmak közös megvalósítására alapozott létesítményekkel, vagyis nem minden lépésnél feltétlenül az összes tagország egész iparára kiterjedő érvényre, hanem regionálisan és ágazatilag is a részlegessé igénnyel formálódtak az új megoldások.

A hatvanas évek számos munkamegosztási eredménye, a magyar—szovjet alumínium-egyezmény, a magyar—lengyel HALDEX vállalat, a fűtőenergia felhasználási mérleg nagyarányú átalakításának lehetősége, a kooperációs megállapodásokra alapított gépjárműprogram, ami az autóbusszgyártás nagy szériájának kialakításával, az alkatrész-, illetve tartozékszállításokra alapozott személygépkocsi-importtal, s számos egyéb megoldással a magyar ipar korszerűbbé, a gyártmány- és konstrukciójának kialakítását, s egyben a lakosság jobb ellátását segítette elő.

S ebben, az elmúlt évektől

kibontakozó folyamatban, annak következtében következményeként, eredményeként nyert megfogalmazást a KGST-tag-államok szocialista gazdasági integrációjának fejlesztését célzó, 15–20 évre szóló komplex program. Ez a program az előrehaladás alapvető követelményeit megfogalmazva többek között hangsúlyozta:

„A KGST-tagállamok abból indulnak ki, hogy gazdasági és tudományos-műszaki együttműködési rendszerük... a tevékenységüknek, mint a együttműködés alapvető módszereinek az áru- és pénzkapcsolatok szélesebb körű felhasználásával történő szervezési összekapcsolásán nyugszik.”

A gazdasági integráció fejlődésében tehát nem várható semmiféle látványos fordulat, de annál inkább módszeres további előrehaladás. Az elmúlt évtizedek keserű tapasztalatainak és eredményeinek hasznosítása, ami a nemzetközi munkamegosztás feltétlenül szükséges, de rendkívül bonyolult és sok körülményt igénylő célját a megvalósulás szilárd talaján lendíti előre.

A hallgató is megméri...

OLVASVÁN ÁRVA LÁSZLÓ „Az előadások látogatottságáról” című vitadöntő cikkét, néhány megjegyzést szeretnék fűzni ahhoz a problémához, amelyet a cikk szerzője túlságosan leszűkítve tárgyalt.

Nem egyszerűen az előadások látogatottsága gond, hanem többről és nehezebben megoldható kérdéskörrel kell végre nyitnunk és egyértelműen beszélnünk: a félig üres előadóterem képe csak egy mozzanata annak a kummulatív folyamatnak, melynek szenvedő hősei: közvetlenül maguk a hallgatók és tanárok, közvetve az oktatási reform valódi célkitűzései és valótársai a hallgatók. Ennek kifejtése előtt röviden célszerű megjelölnöm, miben és mennyiben értek egyet a cikk szerzőjével.

Melbőben az általam is megismert gazdaságstatistika-előadások gyenge színvonalúak és érdektelenebbek voltak; a szocialista politikai gazdaságtan-előadások jelentős hányada unalmas és „megüti” a tankönyv amúgy sem túl magas színvonalát; és az sem jó, ahogy egyes előadók papírról olvassák előadásukat, nem törődve saját tekintélyükkel, és hallgatóik jogos igényeivel.

De az elmondottak ellenére is figyelembe kell venni a következőket:

— a mi egyetemünkön is lehet hallani színvonalas, érdekes és jó pedagógiai érzékel felépített előadásokat. (Pl. a gazdaságtörténet; polgári jog, pénzügytan stb...);

— a felsőbb évfolyamokon a hallgatók bizonyos témakörök irányába specializálódnak. Így tehát — akár helyesen, akár helytelenül — csak azokat az előadásokat fogják látogatni, amelyek a maguk speciális területéhez adnak ismereteket;

— az előadások helyének megjelölésében a jelenleginél differenciáltabb szemléletre van szükség. Más feladatai vannak az elsőéveseknek, és más céljai vannak a felsőbb évfolyamoknak tartandó előadásoknak.

Az első évfolyamon előadó tanároknak figyelembe kell venni, hogy a hallgatók jelentős része éppen akkor tanulja meg a jó jegyzetelés fortélyait, hogy a hallgatók számára még idegen számos tantárgy sajátos nyelvzete, logikai szigorúsága, módszere.

Felsőbb évfolyamokon az előadások szerepének meghatározásakor különböző a jegyzetel rendelkező tantárgyakban, figyelembe kell venni, hogy az ismeretek közlésének csak egyik módszere az előadás, amelynek a legfontosabb és nehezen érthető tananyag részek kifejtését, valamint a

legújabb kutatások eredményeinek ismertetését kell felölelnie.

Mindenekelőtt el lehet hagyni a valamely tudományágban elmélyülő előadások közül azokat, amelyek minden hallgatóhoz szólnak, képzettségük színvonalától függetlenül. Általános, korszerű követelmény, hogy az előadások biztosítsanak megfelelő lehetőséget a hallgatók szellemi erőfeszítésére, tevékeny közreműködésére.

Az előadásokba a hallgatók akkor kapcsolódnak be valóban, ha nem csupán a kézzel kapott ismeretek passzív elfogadói.

A jelzett elvek valóra váltása csak akkor lehetséges,

ha a diákok között olyan légkör alakul ki, amelyet a szakmai elhivatottság, érdeklődés, a friss ismeretek befogadásának igénye jellemez. Hiába tesz meg mindent egy előadó az érdeklődés felkeltésére, ha a hallgatóság érdektelensége „döntő fölényben” van. Itt jelentkezik a már említett kummulatív folyamat másik pólusa: a hallgatói érdeklődés.

J ELENLEG EGYETE-MUNKÓK A HALLGATÓK egy tekintélyes hányada hibás szemlélet tükrében nézi az egyetemi tanulást: csak

Szeptember 23-án Kazimir Károlyt, a Thália Színház művészeti vezetőjét és főrendezőjét látjuk vendégül klubunkban.

Az est folyamán nemcsak az évad terveiről, hanem a Thália Színház törekvéseiről hallhattunk beszámolókat, hanem sok érdekes információt szerezhattunk a színházzal kapcsolatos egyéb, számunkra nem olyan ismert területekről is. Vendégünk beszélt a különböző irányzatokról mind forma, mind mondanivaló oldalról megvilágítva. Érdekes példákkal illusztrálta a művészek által elért kivált és a valóságban elért hatások ellentmondásait.

A kérdésekre adott válaszai között az amatőr irodalmi színpadok jelentőségéről is mondott néhány gondolatot. Végül saját írásaiból olvasott fel részleteket. Ezzel jelezte, hogy a jól sikerült est. A résztvevők egy élménnyel gazdagabbak — akik pedig nem voltak ott, szegényebbek lettek.

Braun Judit

Széljegyzetek a számítástechnikai koncentrációról

Alighogy beléptünk az egyetem kapuján, máris koncentráltunk: Számítástechnikából. Vajon mi tette szükségessé, hogy nem a megszokott „hagyományos” formában kezdünk? Mennyi elfoglaltságot ad a koncentrációs tárgykör? Milyenek az első benyomások a Számítástechnika tantárgyról? Ezekre a kérdésekre kerestem a választ, amikor az egyik előadás nagyszűnyegében rövid közvéleménykutatást folytattam.

A számítástechnika tantárgy bevezetését jelentős tényezők tették indokolttá és sürgetővé. Népgazdaságunk IV. öt éves tervében is kiemelt helyen szerepel a számítástechnika alkalmazási körének bővítése és a hazai számítógépgyártás fejlesztése. Bella József előadó, a következőképpen foglalta össze a probléma lényegét:

Az oktatás bevezetése szükségessé vált olyannyira, hogy ma már szinte azt mondhatjuk, egy kicsit el is késztünk. A gazdasági életben ugyanis roppant nagy az igény programozók és rendszervezők iránt. A magyarországi számítástechnikai berendezéseket számbavéve azt mondhatjuk, hogy nálunk van géppark, de ez kihasználatlan. Ennek legfőbb oka az, hogy nincsenek megfelelő szakemberek, akik a célnak és rendelkezésnek megfelelően tudnák felhasználni ezeket a számítógépeket. Ezért olyan nagy jelentőségű az, hogy Önök már most, egyetemi tanulmányaik kezdetén megismerkednek a számítástechnika alapjaival. Bizonyára lesznek olyanok, akik a későbbiekben specializálódnak erre a területre, s mint számítástechnikai szakemberek fognak igen hatékonyan részt venni a gazdasági problémák megoldásában.

Ami az Önök reakciójából egyelőre lememérhető, az a féltélem a közeli vizsgától. De ezen nem csodálkozunk. Hiszen az anyagunk előbb ki kell kristályosodnia, hogy megfelelően érdekelhessék azt a sok érde-

kességet, amit ez a tárgy magában rejt.

Így látja tehát az előadó — s ez nagyon pontos megfigyelés. Mert ami igaz, az igaz: valóban felvesszük a kollektívum elé. Nem azért, mert az anyag sok. Nem is azért, mintha unalmas, száraz, s éppen nehezen tanulható tárgy lenne. Érdeklődés — minden szorongásunk ellenére — már eddig is felfedeztük. Inkább azon izgulunk, sikerül-e a határidőig megfelelően elsajátítani azt a logikai „gépi” gondolkodásmódot, melyet ez a tárgy megkövetel.

Természetesen, a számítástechnika iránti érdeklődés és a tárgy „szerepét” nem osztatlan. Vannak, akik nem kedvelik, s vannak olyanok is, akiknek a blokkdiagrammok készítése nehezen megy. Az előadók és a szemináriumvezetők sokat segítenek, s nem utolsósorban, mi is segítjük egymást.

Így — bár nem csökkenő izgalmal — mégis optimista hangulattal készülünk első, egyetemi erőpróbánkra.

Bár a — hogy tetszik a számítástechnika? — kérdésre adott válaszok igen eltérőek, két pontban mégis valamennyiünk véleménye megegyezik:

1. Valamennyien belátjuk oktatási szükségességét — s ez mindenképpen motiváló tényező a tanulásban, a szubjektív hozzáállástól függetlenül.

2. Mindannyian tudjuk, hogy a „számítástechnikai gondolkodásmód” az élet bármely területén hasznos. Hiszen megtanít arra, hogy a problémák megoldásakor minden lehetséges esetet vegyünk figyelembe, gyorsan és pontosan válasszuk ki az egyetlen lehetséges vagy optimális megoldást.

Az eddig eltelt időszak tanulási módszerünk kialakításához is nyújtott néhány tapasztalatot. Ezek közül a legfontosabb: az egyetemen is szükség van a folyamatos tanulásra.

A számítógépekre — korábban — a kívül álló szemével tekinthetünk.

A „gondolkodó gép” mítosza a mi fantáziánkat is lázba hozta. Most már egy kicsit szakértőként vizsgáljuk e berendezéseket. Tudjuk, nem a gépet kell csodálni, hanem alkotóját,

az egyre többet tudó, s tudni még többet akaró embert. A gép nem gondolkodik. A „mitoszt” összeomlott, ám annál szebb a kitaruló s „titkait” egyre-másra feltáró valóság.

Kádék István
I/I. csoport

Az esti és levelező hallgatókhoz szólunk

EGYETEMÜNK HALLGATÓSÁGÁNAK JELENTŐS HÁNYADÁT képviselik az esti és levelező tagozatos hallgatók, akiknek speciális helyzete nem teszi lehetővé, hogy olyan szervezett egyetemi életet éljenek, mint a nappalisok, hogy úgy együtt éljenek az egyetemmel, mint nappali tagozatos kollégáik. Eppen ezért úgy érezzük, fokozottan szükség van arra, hogy lapunk hasábjain keresztül próbáljunk egy hidat kiépíteni, próbáljuk a szükséges informáltságot biztosítani, az egyetem életének minden lényeges mozzanatával és eseményével a hallgatókat megismertetni, egyszerűen a kapcsolatot szorosabbra fűzni.

Az egyetemi élet széleskörű demokratizmusának egyik kifejezője, hogy az esti és levelező hallgatóknak is van képviselőjük az egyetem vezető testületében, az Egyetemi Tanácsban. Ezt a tisztelettel 1970 eleje óta, évfolyama ajánlása alapján, rektori meghívásra Tékét András IV. évfolyamos ipar- és kereskedelem szakos hallgatója képviseli. Megbízatajának ellátása érdekében természetesen alapvető, hogy az esti és levelező hallgatók kisebb-nagyobb csoportjait érintő, az egyetemi élettel kapcsolatos problémákról értesüljen. Ezért minden csütörtökön, amikor tanítás van 1/5-től 1/6 óráig a 306-os teremben az esti hallgatók rendelkezésére áll. (A levelező hallgatók részére közöljük a címét is, ahova érdeklődő leveleiket eljuttathatják: Bp. II. Trombitás út 26.) Az egyetemi tanács ülésének közérdeklődésre szá-

mot tartó napirendi pontjairól, valamint a hozott határozatokról általában újságunkon keresztül fogja tájékoztatni a hallgatókat. A rendkívüli, sürgős és fontos ügyekben személyesen is meg fogja keresni az egyes évfolyamok hallgatóit.

ÚGY GONDOLJUK, EZ ALKALOMMAL két dolgról kellene egy kicsit részletesebben tájékoztatni a hallgatókat, melyek elképzelhetően nagy érdeklődésre tarthatnak számot, és pedig a számítástechnikai oktatásba való beépülésük programjáról, menetéről, valamint a szakágazatosítást lényegét érintő kérdésekről.

A számítástechnikai oktatás bevezetésével foglalkozó, ez év májusi egyetemi tanácsülés olyan elhatározásra jutott, hogy a távolilag elképzelt oktatási rendszert fokozatosan kell megvalósítani, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy az esti és levelező hallgatóknak erre az 1973/74-es tanévben induló I. éveseknél kerülhet csak sor. Gondoskodás történt azonban arról, hogy az addig kitűrt évfolyamoknak — tehát, akik jelenleg már egyetemünkön tanulnak — is módjuk legyen ezen ismeretek megszerzésére. Megfelelő érdeklődés esetén a következő félévtől lehetőség nyílik arra, hogy az esti és levelező hallgatók is fakultatív tárgyként felvegyék a számítástechnikai ismeretek tantervét. Egy további lehetőségként kínálkozik, hogy az egyetem Közgazdaság-továbbképző Intézetében már a mostani tanévtől megindul a számítástechnikai továbbképzés, mely az első években — míg az igények úgy kívánják — az alapképzést is biztosítja. Itt előnyben részesítjük az egyetemünkön végzett, vagy végző hallgatókat, köztük is elsősorban azokat, akik a mostani kitűrt évfolyamokon végeznek majd.

A szakágazati oktatás lényegét, tartalmát és célját tömören a következők szerint lehet meghatározni: kielégíteni azt a reális és jogos társadalmi igényt, hogy az egyetemünkön végzett hallgatók a köz-

gazdasági tevékenységi körök valamelyikében legyenek alaposan jártasak és annak értőidő alatt váljanak teljes értékű szakközgazdász művelővé a népgazdaság nemcsak egyik vagy másik, hanem bármelyik ágában. Ennek megfelelően az egyes szakokon belül a következő szakágazati képzés folyik egyetemünkön az esti és levelező tagozaton:

Ipar és belker. szakon: tervező-elemző, gazdaságszervező és piacutató (marketing) szakágazatok.

Külker. és agrár szakon: tervező-elemző és piacutató szakágazatok.

Közlekedés szakon: tervező-elemző és gazdaságszervező szakágazatok.

A pénzügy szakon a szakágazatosításról csak olyan értelemben beszélhetünk, hogy az esti és levelező hallgatók a vállalati pénzügyi szakágazati tantárgyait tanulják, mert a pénzügypolitikai szakágazat csak a nappali tagozatos hallgatóknál választható.

AZ EGYES SZAKÁGAZATOK KÉPZÉSI TARTALMÁRÓL, céljáról, az oktatott tantárgyakról, valamint az illető szakágazaton végzett hallgatók elhelyezési lehetőségeiről egy következő cikkünkben adunk majd részletes tájékoztatást, mivel úgy ítéljük, hogy ez behatóbban érdekli a hallgatókat. Most még annyit erről a témáról, hogy a szakágazati oktatás lényegében a 7-8. félévben teljesedik ki, de már az 5-6. félévben egyes tantárgyaknál (szakágazati matematika, áruismeret és technológia) jelentkezik a választás szükségessége, ezért valószínű, hogy az II. évfolyam során el kell dönteniük a hallgatóknak, hogy melyik szakágazatot választják. Erre természetesen külön felhívást kapnak majd az igazgatási titkárságtól.

Úgy érezzük, ezzel a tájékoztatással egy kicsit pótoltuk az „eddig” mulasztásokat az „előzőben” pedig ívesszünk a bevezetésben foglalt előírásoknak jobban megfelelni és eleget tenni.

TEKÉT ANDRÁS

Az újszülött neve:

PÉNZÜGYKLUB

Szeptember 16-án 18 órakor a klubban került a hallgatók elé egyetemünk legifjabb „Polgára”, a Pénzügyklub. A kezdeményező tisztségét a pénzügyi tanszék és a KISZ-szervezet viseli. A tanszék oktatói és a hallgatók közötti, immár legendásan híres jó viszony, a hallgatók szakmai és politikai fejlődését kiválóan elősegítő formát keltettek életre. Erre a lehetőségre már nagy igény volt, és most az első alkalommal szinte teljes létszámban megjelent a pénzügyszak. Örvendetes tényként lehet elkönyvelni, hogy a második évfolyamosok is szép számmal jelentek. Számukra — mivel még kisebb szakismerettel rendelkeznek — a Pénzügyklub inkább érdeklődéskeltést és bizonyos „előképzést” kíván adni.

Az első előadást Mészáros Kálmán, az MNB deviza fősztálya vezetője tartotta a tőkes monetáris rendszer kialakulásáról, válságáról, jelenlegi helyzetéről. A tanszék képviselőjében Szerletics József elvtárs volt jelen.

Az előadás a Bretton-Woods-i szerződés, a tőkes monetáris rendszer — aranydeviza-rendszer — kialakulásának ismertetésével kezdődött. Az előadó a monetáris rendszer alap problémáinak az USA gazdasági kalandpolitikáját tartotta. Ismertette és elemzte az USA-nak a partner országokra vonatkozó pénzügyi politikáját, amelynek során létrejött a kettős aranyarany 1968-ban, az aranyárváltás — amely eddig fix áron bonyolított le — fikcióvá vált, az aranydeviza-rendszer alapján dollárrendszerre változott. A fizetési többlet dollárban lecsapódó alakja, többek között, inflatorikus tényezővé

alakult a partner országokba s. b. Megemlíttük azokat az intézkedéseket, amelyeket a tőkésországok hoztak, illetve azokat, amelyeket véleménye szerint hozni kellene a tőkés monetáris rendszer „gyógyításához”. Illyenek, többek között, az SDR létrehozása, (nem sok gyakorlati eredményt hozott a dollár leértékelése megfelelő mértékben) árfolyamhatárokról készítéséről, közös nyugat-európai valuta.

Szó volt a Nixon-beszédről is az amerikai gazdasági intézkedésekről (bér- és árfogyszállítás, importvámok stb.) és végül a meggyezéses alternatíváról. Mészáros Kálmán szerint a meggyezésre való kilátás nem sok eredménnyel kecsegtet, és ezt a véleményt a partnerországok megosztottságában támasztja alá. Itt tért ki Japán, Anglia, NSZK, Franciaország álláspontjaira, gazdasági helyzetükre.

A mintegy másfélórás előadás után hozzászólások, vita következett. Itt többek között szó esett a szocialista valuták helyzetéről, a konvertibilitásról, a kínai jüanról stb. Erdekesek voltak a feltett kérdések, meg kell azonban jegyezni, hogy néhányan eléggé megalapozatlanul tették fel kérdéseiket. De ne legyünk elégedetlenek, és egészében egy jól sikerült vitaestnek örülhetünk.

Azt hiszem nem mondhatsz születésnap köszöntőtől mást, kívánunk sikereket, gazdag, hosszú „pályatutást” a Pénzügyklubnak, váljék egyszerű hagyománnyá az utánunk következők számára, és legyen jellemző egy szakmailag jól felkészült társadalmilag aktív válnó pénzügyeseknek.

Hardi László

Pénzügy vagy külker?

Elsőéveseknek — jó előre — a szakosításról

Oktatási reformunk egyik legjelentősebb változtatása, hogy a hallgatókat csak az első év végén osztják be szakokra. Ez a szakosítás harmadszor történt meg idén júniusban, és az előző évek problémái nem hogy szűnnének, hanem szin-

teszt. Ezért szükségesnek érzem néhány tapasztalat leírását.

Nézzük meg először, hányan jelentkeztek az egyes szakokra, mekkora volt a felvételi keret és a jelentkezés hogyan viszonyult a kerethez:

Jelentkező	Keret	%
Népgazd. terv.	86	95,5
Tanári	21	64*
Pénzügy	26	48
Ipar	113	110,7
Agrár	14	30
Közlekedés	47	40
Belker.	81	70
Külker.	165	90

Betöltve: 47

A táblázatból kitűnik, hogy a jelentkezésben súlyos aránytalanságok vannak. Először is változatlanul óriási a túljelentkezés a külker. szakra. A tapasztalatok, az egyéni beszélgetések azt mutatják, hogy ennek a tolongásnak jórészt tájékozatlanság az oka! Annak ellenére, hogy tömértelen szóbeli és egy kintünön megírt írásos tájékoztató szolgált az előző évek tájékoztatását, sokaknak fogalmuk sem volt arról, hogy a belker., ipar és agrár piacutató szakágazaton ugyanolyan jól használhatója nyelvtudását, ugyanolyan lehetőségekhez jut, ugyanazokat a nyelvviszágakat megszerezhetik, stb. mint a külkerenél. Másokat a nemzetközi kapcsolatok szakágazat vonz a külkerhez és mint kiderül, nem ismerik sem a bekerülés esélyeit, sem a szakágazat nyújtotta tényleges lehetőségeket.

Szintén gyakori, hogy „hátba” alapon írják be sokan a külkért, bár tisztában vannak vele, hogy nem sok esélyük van a bekerülésre. Ez nemcsak önművés, hanem a Szakosító Bizottságnak is sok gondot okoz!

Rendszeresen visszatérő probléma, hogy akik külkerre jelentkeznek, 2. és 3. sorban a belker és a közlekedés szakot tüntetik fel. Ez a Szakosító Bizottságot súlyos

dilemma elé állítja: ugyanis ha a külkerre fel nem vettek a belkerre vagy közlekedésre szakosítják, akkor az ezen szakokra jelentkezettek egy részét kell láncreakció-szerűen továbbmozgatni. Ez több száz ember mozgását is jelentheti! A másik lehetőség kevesebb ember mozgatásával jár, de kegyetlenebb: a külkerre be nem kerülőket olyan szakra tenni, ahová nem is jelentkeztek! Idén erre is több esetben szükség volt.

A megoldás véleményem szerint az lenne, ha a 2. és 3. szakot is sokkal megdöntöbben, körültekintőbben írná be mindenkik!

Akkor nem „erőszakkal” hanem saját átgondolt választásuk alapján juthatnának be a külkerre fel nem vettek más szakok piacutató szakágazataira, vagy akik a külker szak nemzetközi pénzügyi szakágazatára készültek, a pénzügyi szak népgazdasági pénzügyek szakágazatára.

Sok, néha felháborodott megjegyzést hallottam arról, hogy egyesek gyenge tanulmányi eredménnyel bekerültek a külkerre, másokat jó eredménnyel olyan szakra tett a bizottság, amelyre nem jelentkeztek. Nos, világosan kell látni: a rektori utasítás általános irányelvet szögez le akkor — és ezzel mindenkit egyetért — amikor kimondja, hogy a jobb tanulmányi ered-

ményűek kívánsága teljesüljön először.

Ez az irányelv azonban nem jelentheti azt, hogy a megrohant szakokra csupa jó eredményűek kerüljenek, más szakok pedig — amelyekre kevés a jelentkező — az elégségesek „büntetőtáborává” váljanak! Ez elvileg, politikailag is megengedhetetlen és népgazdaságunk érintett ágazatainak fejlődését is jól irányba befolyásolná, ha így történne a szakosítás!

Tehát előfordulhat és elő is fordul az, hogy a bizottság jó eredményű embereket kisérel meggyőzni arról, hogy más szakra menjenek — sőt, végső esetben akkor is oda tesz, ha a meggyőzés nem sikerül — mások viszont gyengébb eredménnyel is bekerülnek ahová akartak.

A többször említett problémátikus szakok: a pénzügy, az agrár és a tanári szak. Különösen az utóbbinál volt szinte tragikusul kevés jelentkező! Ezekről a szakokról sokkal több információt kell nyújtaniuk a jövőben, hogy értéktűk, lehetőségeiket megismertessük, mert ezeket a szakokat sajnós idén is a másod-harmadsorban vagy nem is jelentkezettekkel kellett feltölteni.

Ez — a szakok színvonalát ismervé — néha szintén érthetetlen! Mindhárom szaknál probléma ez, de a tanári szaknál különösen, hiszen a szakközépiskolai oktató-nevelő munka színvonalára igen szomorúan gyűrűzik ez tovább! Úgy érzem, tanáraink sok múlik, hogy az I. év során az eddiginél több emberben keltessék érdeklődést a pedagógus pályára iránt! Kifejezésül sokkal jobb propagandára szorul ez a szak!

Új gondként jelentkezett a népgazdasági tervező-elemző szak keretemelkedése. Eddig inkább túljelentkezés volt ide — most keresni kellett, kit lehetne még felvenni. Az igényemelkedés oka a számítástechnikai program. Rész-

ből beindul a szakon a mikro-modellöz szakágazat, részben pedig a másik két szakágazatról is több végző szakembert igényel a népgazdaság. Ez növeli feladatunkat abban, hogy az I. év során kutassuk fel: kik alkalmasak tehetségük, képességeik, fogva ezen szakra. Sokan vannak, akik tanáraik — esetleg társaik — véleménye szerint is alkalmasak lennének, de nem mernek jelentkezni. Talán a magas követelményektől tartanak, vagy az ijesztik meg őket, hogy sok jelentkezőt akiknek néha csak a hangja nagyobb, maguknál sokkal okosabbnak tartanak és úgy érzik, nem állnak az összehasonlítást! Nem tudom, de a tehetséges, szerény embereknek a makroszakra való irányítása az eddiginél még fontosabb feladat!

Az idén az első helyre került szakra kerültek 420-an (az évfolyam 80,4 százaléka), a másodikra 43-an (5,2 százaléka), a harmadikra 26-an (4,9 százaléka) és be sem írt szakra 34-en (6,5 százaléka).

A fellebbezések nem sokat változtattak ezen a nem tragikus, de nem is túl örömdetes képen.

A kereteket a szükségletek szabják meg, és ezek jövőre sem lesznek lényegesen eltérőek. A Szakosító Bizottság minden jóindulata nem sokat segít már akkor, amikor a jelentkezések torz arányokkal befutottak. Megoldás egy van:

sokkal megdöntöbben kell a szakjelentkezést beadni, és sokkal többet segíteni az elsőéveseknek, hogy erre képesek legyenek.

Ez állami és KISZ-feladat egyaránt. Hogy milyen tervek vannak erre, arról a következő számban szólnék. Egyelőre csak annyit: október 14-én csütörtökön 16 órakor a klubban a tanári szaktárgyozatjal!

Minden elsőévest várunk! DOMÁNY ANDRÁS (Következő számunkban folytatjuk)

A fapapucskok országában

II. RÉSZ

"HÍRES" AMSZTERDAMI SPECIALITÁS az „Expensive Window's Street — a „Költés-és kirakatok utcája —, ahol a lányok nagy kirakatablakokban ülnek és onnan kínálják „portékájkukat”. Ez az üzlet nem zsákamacska, a vevő és az eladó is látja, mit vesz, illetve mi várható. Egymást érik itt a pornóozók, színházak és magazinbutikók, a clubok, bárók és penziók — és természetesen a kirakatok. Ha vevő akadsz csak összehúzzák a függönyt, és a következő tíz-tizenöt percen belül csak tompa, piros fénnyel szűrődik ki a forgalmas, zajos, „híres” amsterdami utcára, és a csatorna két partján az élet közben semmit sem változik.

Mindez persze a centrum világa. A peremterületek és az új városrész csendes és az előbbihez képest méltóságosan nyugodt. Az óriási dokk s a hajógyár, a monumentális ultramodern repülőtér, az óriási autósávcsarnok, a Kongresszusi super-Palota, a régi és az új egyetem (kb. 16 000 diák számára), a híres Koncertterem, amelyben egyszerre több mint 110 hangszer szólalhat meg.

Új szállók, pályaudvarok, bizonyítják, hogy Amsterdam ma is él és épül.

Hanem a legnagyobb gyönyörűséggel és az egyik leg-zebb emlékek mégis csak a múlt szóvalt meg — szóvalt nekünk. A Rijksmuseum termében a jeles németalföldi festők köréből élénk emelkedtek a Rembrandt keze nyomát őröz vásznan, az addig csak reprodukciókról ismert remekművek. Az ónarckép húsz-éves csapzott hajú fiatalembernek természetes, fanyar vi-

gyora kísért, valahányszor kezembe veszem a reprodukciókat azóta. A másik a Stedelijk múzeum sem engedte meg, hogy csak egyszer térjen be a látogató. A filmből és regényből is jól ismert Van Gogh most képekkel is megszólalt nekünk. A modern művészet sem fukarkodott elénk tártni remekait. S csodálhattunk különteremben Picassót, Chagallt. Akiknek beszéltem erről színtelen bevalótták, hogy mennyire irigylenek bennünket érte. Két dologgal vigasztalom magam. Egyrészt mindeddig én is irigyltem azokat, akik már jártak ott, másrészt bírom benne, hogy az ember majd eljut odáig, hogy mindenki számára hozzáférhetővé teszi, amit mesterei valaha is teremtettek.

HOGY EDDIG ILYEN RÉSZLETESEN ÍRTAM AMSZTERDAMRÓL, annak az a titka, hogy kultúracsoporthoz csaknem a teljes időt ott töltöttem. Hogy úgymondjam, főhadiszállásunktól, a Hotel Cook-tól indultunk el a környező nagyobb városokba, érdekesebb helyekre, múSORokra, vagy kirándulásokra. Magában a fővárosban két föllépésünk volt. Az egyik éppen a turné legsikeresebb estéje a már említett Vondelparkban, ahol a zsúfolt nézőtérrel kívül is igen sok vendég akadt. A tóparton, a fákon, a pázison — az est-különlegességére való tekintettel föllétek — pár száz hippi foglalt helyet. Ez a műsor sokáig emlékezetes marad számunkra. Háromszor ismételt a táncker és a zeneker is, s még akkor sem akaródzott a közönségnek az öltözöbe engedni bennünket.

Csak azok ismerik vala-

mennyire ezt az érzést, akik valaha is színpadra léptek már. A sikerben egyébként nemcsak a hippiknek volt része. Az amsterdami magyarok is megjelentek, és ugyancsak hangot adtak tetszésüknek. Apropos, magyarok.

„Tudod, mit mondok neked?” — mondta büszkén az egyik oda szakadt magyar tizedveze, pedig pertut sem itunk még és lehetőleg hús évvel idősebb, mint én: „Mi a dísznótort és a szüreti bált jobban megtartjuk, mint ti otthon.” Lehet, mondtam. Meg se tudom mondani, mikor voltam szüreten utoljára. Am később, mégiscsak elárulta magát. „Azárt tegezek én, mert olyan szépen szóltál Pestről. Voltam én már ott hon ötször is, de ha valaki csak szóba hozza is a fővárost, vagy csak magyarul beszél, hát az énnékem már barátom.”

De nem mindenütt volt ekkora sikerünk. Amikor a hűvös levegő megérkezett, megriktultak a szabadtéri színpad nézősorai is. Fölléptünk Rotterdamban, Utrechtben, Dordrechtben, Bussumban, Doornban, Hágában, Goudaban s a már említett Amsterdamban. Mindenütt teljes estét betöltő műsorról. (Sajnos, ezekből a városokból csak annyit látunk, amennyit a városban áthaladó busznak ablakai engedtek.) A nyugodt, kényelmes hollandok nem könnyen melededtek fel. De összered-

ményét tekintve a turné igen jól sikerült s mint a magyar kultúra tolmácsolói, azt hiszem mindenütt azt adtuk, amit elvártak tőlünk.

HÁGÁBAN KÉTSZER JÁRTUNK. Az egyik alkalommal, mint kirándulók. Ez a város a királyváros. A felséges asszony nem kedveli a hippiket környezetében, s ezért ott alig-alig akadt belőlük. A király viszont nagyon kedveli a cigányzenét s ezért Erdélyből hozott magának magyar cigányokat. A legérdekesebb dolog viszont, amit minden e városba látogató turistának meg kell néznie, a Madurodam — a Makettváros. 126 szinte élő miniatúr alkotás. „Üdvözöljük a világ legkisebb városában” hirdeti a felírás a kapuban. S valóban az országban található híres emlékművek, nagy hajók, templomok, múzeumok, paloták, szállodák mind egy elképzelt városra állnak össze. Mintha fotók lennének. A járdákon emberek, az útesten autók, munkában a fűrótorony, a szélmalom stb. A külföldi és hazai turisták száza állnak sorba a pénztárknál, s vonulnak hosszú sorokban a pici műremek közé, mint Gulliverek Liliputban, vonulnak lassan, fényképezve, prospektusokat böngészve, gyönyörködve.

A Madurodamot sajnos a csoport egészének idő- és útiköltség hiányában nem sikerült megtekinteni. Jó lenne, ha a későbbi hasonló utazások szervezettebb kirándulásokkal örvevényeztetnék meg a kultúracsoporthoz tagjait, még akkor is, ha a kiutazás célja nem a városnézés, kirándulás, szórakozás.

BAKONYI PÉTER (Befejező rész következik)

Fülpolitikai hírek

A HUKK Távirati Iroda gyorsírásban jelenti: Szexbomba robbant Pepsi legismertebb szórakozóhelyén. Több illusztris vendég pénztárcája súlyosan megsérült!

Hetes ala Póker of Bambula Berga % Mottos Nap o-Lajos: Hal utazó tevehajcsár és háromszázötven felesége tegnap a késő esti órákban csendes magányban, minden kíséret nélkül elindultak a háromszázötven napra tervezett nászutukra. Sok sikert kívánunk!

Szakértői bizottság utazott a VIII. Nemzetközi Valutacempész és Devizabüntetett konferenciára. A delegációt a vámnál őrizetbe vették!

Kaktuszánia túlvilágra távozó nagykövetét a késő éjszakai órákban búcsúlátogatáson fogadta Szív Gyula, a KUKUCS elnöke. A szívszélhűdéses légkörben lefolytatott eszmecsere után a két fél együtt távozott.

A Tengeri Uborka szigetén állomásozó fókacsapatok azonnali kivonását követeli két részeg eszkimó halász.

Atadta megbízólevelét F. P. Nyalsen Szigor rendkívüli meghatalmazott becsüs a Nyerit utcai zálogházban W. Q. nyugalmazott cipőtalpkészítőnek. A befutóra való fogadás utáni koktélpártira a felvett összeg hamarosan elúszott.

Újabb hosszúlejátatú, kétoldali gazdasági és kulturális egyezményt írt alá Halk Hugó és b. neje. Az egyezmény mindkét fél számára előnytelen!

Sakk Matt generális a Valahári sivatagban beásott erők főparancsnoka levelet intézett Kortyint ellenetgermagyhoz, aki két pincérről, egy rezesbandával, két tucattal lőköttővel, három kötőtűvel, valamint nagyobb mennyiségű szeszes itallal a fontosabb magaslakat tartja megszállva. Kéri, hogy rövid időre függesszék fel a lövöldözést, mert náluk a sivatagban hetente csak egyszer van meleg víz, s fürdeni akarnak. Kortyint ellenizé egy úveg rumot és kisebb mennyiségű fürdősót küldött válaszul. Megfigyelők szerint a térségben csuklás és tubickolás hallható.

Néhány puskával felfegyverzett fiatal újabb elégtelent tértit el a Tanszék és a Tankönyv között menetrend szerint közlekedő zárthelyin. Idén ez volt a kétezer-ötyszázhetvennyolcadik elégteleneltérítés. Szerecsére a Tanszék utasai sértetlenül megúszták a mindennapi esetet. A hatóságok puskajelző készülék bevezetését tervezik.

Unnepélyes keretek között lovaggá ütötték Csáp Potroh bogarászt. A jeles férjű az erős ütésbe belehalt.

A feketepiacon elfogták III. Richard púpos egyént. Az élelmes üzletkötő és véreskezű sikkasztó egy országot egy löért akart busás haszonnal elcserélni. Tetteért a helyszínen felett.

Füge Ferdinánd császár támogatásáról biztosította Hubertus herceget. A támogatás ellenére mindketten az árookban kötöttek ki.

TORMAI LÁSZLÓ

SPORT

Három hét eredményei

Női kosárlabda: NB III. Nagykovács—KSC IX. 2. Nagykovács 56:47. Jók: Nagy, Torda, Probstner.
Tartalékos csapatokkal, időnyeljei formában szabadtéri közepes teljesítménnyel vészett csapatunk a jobb nagykovácsi együttes ellen.
KSC—Nagykát IX. 26. Kinizsi u. 62:12. Jók: Nagy, Vigh, Probstner, Gyed.
Gyenge ellenfelel, javult formában, de még mindig tartalékosan aratót a csapat fölényes győzelmet.
Legközelebbi mérkőzés: X. 3. Kándó—KSC.
Férfi röplabda: NB II. IX. 23. KSC—Dunaújváros 3:2
Női röplabda: Női NB I-es csapatunk készül az ösz bajnoki idényre. Első bajnoki mérkőzés október 10-én lesz Almásfűzőn.
Szombaton (IX. 25-én) az U. Dózsa, Almásfűző és a 2 női csapatunk részvételével a szkaosztály vezetősége az egyetem játékosainak előkészületi tornát rendezett. Lányaink javuló formában időnként igen színvonalasan játszottak.
Kézilabda: (Ifj) Kerületi bajnokság IX. ker. I. o. 1971. szeptember 25. TRAKTOR—KSC 18:22.
A nagy tétre menő mérkőzésen végig vezetve, fegyelmzett csapatjátékkal győzött együttesünk. Góllövők: Szokai, Szolnoki 6—6, Fodor 4, Munkácsi 3, Gyenes 2, Galántai 1.
A bajnokság első, második helyét eldöntő mérkőzés 1971. október 2-án 16 órakor lesz a László körház pályán (Vágóhíd u.).

Női asztalitenisz: Bp. I. o. KSC—K. Lombik IX. 3. 16:0. KSC—Beleioannisz IX. 9. 10:6. MNB—KSC IX. 15. 10:6.
Férfi asztalitenisz: Bp. II. o. K. Lombik—KSC IX. 23. 10:6.
Férfi kosárlabda: NB II. KSC—MEAFIC IX. 11. Miskolc 56:71.
Jók: Hatházi István, Hatházi Péter, Kamarás István. Jó játékkal csapatunk meglepte az ellenfelet és biztos győzelmet aratótt.
Hódmezővásárhely—KSC IX. 19. Hódmezővásárhely 72:63.
Szabadtérien közepes teljesítménnyel szenvedett vereséget csapatunk.
KSC—Nyíregyháza IX. 26. Kinizsi u. 129:81.
Jók: Saád, Mórlecz, Hatházi István, Hatházi Péter, Faragó. Csapatunk egész pályás letámadással a szoros mérkőzést fölényes győzelemmel fejezte be.
Legközelebbi mérkőzés: X. 3. 10.30 óra TFSE—KSC, TF-terem, rangadó mérkőzés.
Hajrá KSC!

Előző számunkban kihe-lyezett pécsi tagozatunk vezetőjének nevét tévesen közöltük. Ezúton is elnézést kérünk Dr. Hoóz Istvántól.
— Jerevántól nem messze.
— A két Anna.
— GROTEX című anyagaink ismételt anyagtorlóds miatt kimaradtak.

Engedjék meg; tiki-taki

Holdvilágos éjszakán, miről álmodik a lány, kérdezi az egykori sláger, és joggal. A válasz egyszerűségeben is nagyszerű: Minden lány álma a tiki-taki. A tiki-taki a XX. század legnagyobb találmányai közé tartozik, jelentőségét tekintve rögtön az űrhajó és az esernyő után következik. Így írt a század elején a tiki-takiról egy világhírű író: „A tiki-taki, mely mindent kifejez, melyben minden benne van, mely mindent megold.”

Írásos emlékek tanúsítják, hogy a tiki-takit már a régi Kínában is ismerték, mintegy 2000 évvel ezelőtt. A név azonban angol eredetű: Az angol thinking-taken szóból származik, mely magyarrá fordítva körülbelül annyit jelent, hogy üsd, vágd, nem apád. A kínaiak után a római birodalomban jött újra divatba ez a nemes játék. Elkor azonban még csak a civetek kiváltságá volt. Augustus udvarában minden évben megrendezték a tiki-taki napokat, melyen a legjobb római tiki-takisok mérték össze tudásukat egymással és provinciabeliekkel.

Ezután, mint az várható volt, a sötét középkor következett. Az egyház politikája tiki-taki ellenes volt, ezért követőt üldözték. Lásd még inkvizíció. Földalatti klubok jöttek létre, melyek, főleg egy-egy kiadó eső után, gomba módra szaporodtak. Az első írásos tiki-taki szabályzat is ebben az időben keletkezett. Ez a játékot egyértelművé tette, idáig ugyanis, mivel két golyóból állt, nem egy, hanem kétértelmű volt. E könyvnek azonban érdeme mellett voltak hibái is. Nem szólt arról, hogy a sérülteket milyen ápolásban kell részesíteni. A tiki-taki sérülések gyógyítására az első gyógymódot, az ún. antik módszert egy magyar származású angol, Króm Olivér írta le. Innen számítják az újkort. Meg az angolkort.

És most szóljunk néhány szót a magyar tiki-taki múltjáról, jelenéről és jövőjéről. Az első magyar tiki-takit Eötvös Lóránt készítette. Ez még egy elég kezdetleges dolog volt (egy golyóból állt csak), mégis ezt tekintjük a magyar tiki-taki ősenek. Eötvös ezt nem tudni mi okból, torziós ingának nevezte el. Az ezt követő időben Magyarországon örvendően terjedt ez a játék. Az egykori statisztikák szerint ebben az időben egy családra átlagosan 9 db tiki-taki jutott. A tiki-taki terjedésének az első világháború egy időre véget vett. Legjobb tiki-takisaink, megfelelő edzési lehetőségek híján, sorra vereséget szenvedtek a különböző frontokon. Igazán csak a felszabadulás után vált lehetségessé a tiki-taki tömegsporttá fejlesztése. A gyárakban és a földiken üles plakátok hirdették: Gyere te is tiki-takizni. És özönlöttek a fiatalok, öregek, fiúk, lányok, egyszóval a mozgalomnak nagy sikere volt.

Jövőre Nowhere-ben lesz az első tiki-taki világbajnokság, melyen két nemzet (köztük a miénk is) vesz részt. A selejtezőket egy csoportban fogják lebonyolítani. A magyar tiki-taki-csapat a szomszédos Görögországgal került egy csoportba. A szakemberek szerint sorsolásunk kedvező. Minden remény megvan tehát arra, hogy a magyar tiki-takisok sikerrel szerepeljenek a világbajnokságon.

Mutassuk be, hogy a magyar tiki-takisok a legjobbak a világon!

FÖLDES PÉTER

Szüireten

Szemeztetünk, szemeztetünk?

A FOTOSTÚDIÓ FOLYTATJA MUNKÁJÁT

A 15 taggal működő fotostúdió a „KÖZGAZDÁSZ” keretén belül működik három éve, Móra Gábor (IV. K. ker.) vezetésével. Tavalyl jól sikerült főtófpályázatot és egy a tv-ben is bemutatott kiállítást rendeztünk, valamint laboratóriumot rendeztünk be a Kinizsi kollégiumban. A tagok művészi célkitűzéseik eléréséhez kapnak itt megfelelő irányítást és bizonyos anyagi támogatást.

A FOTOSTÚDIÓ szeretettel vár minden új érdeklődőt! 1971. október 10-én, vasárnap 10 órakor FOTOSÉTAT indítunk, találkozó az egyetem főbejáratánál, új tagok is itt jelentkezhetnek!

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
FELELOS SZERKESZTŐ:
KINCSES GYÖRGY
Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 188-850/13F
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában